

Teşekkür

Her şeyden önce, bu kitabın hazırlandığı yıllar boyunca benden desteğini Hesirgemeyen ve kahrımı çeken aileme teşekkür ederim. Jill Pearlman (ortak, eş, seyahat arkadaşı ve yazar), benim takıntı nöbetlerimden birine daha sabır, güler yüz ve iyi niyetle katlandı. Ona ne kadar teşekkür etsem azdır. Enerji dolu küçük kızlarım Rachel ve Eve de, bana, palalar ve mançınıklar dışında bir dünya olduğunu hatırlattılar. Her zaman olduğu gibi, iki erkek kardeşim ve babam, böyle şeylerle uğraşmama pek anlam veremeseler de, beni teşvik ettiler. Annem, 2004 yılında, son hastalığında aramızdan ayrıldı. Eğer yaşasaydı bu kitabı beğenirdi diye umuyorum. Ama o öyle iyi kalpliydi ve sevgisi öyle büyüktü ki, beğenmese bile söylemezdi. Ebeveynlerim Anne Conlon ve Daniel O'Shea'ye, 1949 yılında kendi inanç denizlerini aşarak İrlanda'dan Kanada'ya göç etmiş olmalarından dolayı her zaman minnettar olacağım.

Bu kitap, Rhode Island, Providence'ta ve Fransa'da Perpignan yakınlarındaki bir çiftlik evinde yazıldı. Araştırmalarım esnasında Akdeniz çevresinde birtakım eksantrik seyahatler yapmam gerekti; dolayısıyla, birçok yerde ve birçok kişiden yardımlar gördüm.

Etkili oldukları kadar da yakıcı olan redaksiyon tavsiyeleri için romancı Eli Gottlieb'e teşekkür ederim. Kendisi New York'ta birlikte geçirdiğimiz günlerden eski arkadaşımıdır ve usta bir düz yazı doktorudur. Yazarlık işlerinde, Allen Kurzweil de çok yardımcı oldu. Allen dışında, geçmişin ve bugünün birçok başka Provence sakini bana her konuda küçük veya büyük çapta

yardımcı oldular. Bunlar arasında, Ernesto Aparicio, Denis Baldwin-Beneich, Popanha Brandes, Anna Cousins, Jill Donnelly, Claude Goldstein, Vladimir Golstein, Paule Khoury, Barbara Ann Markel, Brendan McCaughey, Todd Mennillo, Elli Mylonas, Bruno Schneider ve William Viall'ı ve Brown Üniversitesi'ndeki Rockefeller Kütüphanesinin ve Providence Athenaeum'un personeli ni belirtmek isterim. Güney Fransa'nın Rousillon bölgesinde, etrafımız bir kere daha sıcakkanlı Katalanlarla çevriliydi. Onların *Ça va le bouquin?* (kitap nasıl gidiyor?) sorusu, artık herkesin anladığı bir şaka haline gelmişti. Komşumuz Henri Fabresse'e teşekkür ederim; bizi düştüğümüz çukurlardan kurtardığı ve bir sebze bahçesi yapmamız için toprağı sürdüğü için. Asla eksilmeyen ilgileri için Francis ve Martine Péron'a, tam gereken kitabı ödünç verdiği için Peter Turkie'ye ve coşkulu desteğı için Suzanne Lowry'ye teşekkür ederim. Ama, her şeyden önce, Thuir'deki Djurović ailesine minnettarlığımı belirtmek isterim: Vladimir, Yovanka ve zamansız vefatı herkesi kedere boğan merhum Roselyne. Birçok şeyi paylaştığımız arkadaşımız Roselyne'i hepimiz çok özliyoruz.

Poitiers'ye yaptığım araştırma gezisinde bana ev sahipliğı yapan Graziella Ibanez ve Matthew von Piepenburg'a teşekkür ederim. İspanya'da, Bautista Martinez Ceprian, araştırmamda bana muazzam yardımlarda bulundu; hatta, bir kere, Las Navas de Tolosa'da beni içine düştüğüm çalılardan kurtardı. Cordoba başlıklı bölüm için, şair ve mütercim Peter Cole'un önerileri son derece yardımcı oldu. Malta konusunda, bilgece uyarıları için David Brussat'ya ve Valetta'da, bir barda bir şeyler içerken ada hakkındaki ansiklopedik bilgilerini benimle paylaştığı için Alberto Nocera'ya teşekkür ederim. Palermo için, şehrin yerlisi olan Eduardo Fichera'nın tavsiyelerinin paha biçilmez bir yardımı oldu.

İstanbul, Doğı Akdeniz etrafında yaptığım yolculukların merkezi oldu ve bu şehirde yeterince vakit geçirdim. Doğup büyüdüğü şehrin her köşesini bilen Ermeni bir müzisyen olan Ayda Manukyan, beni İstanbul'da uzmanlara özgü bir rahatlıkla gezdirdi. Akademisyen Feridun Özgümüş bana şehrin kara surlarını gezdirdi, köşe yazarı Figen Batur Boğaz gecelerini gösterdi. Arkeolog Gül Pulhan, Doğı Anadolu'da olsun Güney Suriye'de olsun beni nereye gitmek istiyorsam oraya götürdü. Benim muhallebi çocuğı oryantalizmim karşısındaki soğukkanlı ironisi bizi çok güldürdü. Bana çok iyi bir yardımcı ve dost oldu. Ayrıca, Melek Taylan, Aydın Uğur, John Freely, John Ash, Niels Stoltenborg ve Rum camisinin yerini gösteren küçük Fatih'e de teşekkür ediyorum.

Doğu Anadolu’da, şoförüm Abidin’e ve Kültür Bakanlığı’nı Malazgirt’te temsil eden Ali İhsan’a teşekkür borçluyum. Halep’te, her müşterinin yazar gibi görüldüğü (bu yüzden kendimi biraz garip hissettim) Baron Hotel’in personeli bana her zaman çok iyi davrandı. Sempatik bir insan olan Velid Malah, gözü gibi baktığı 1955 model Studebaker Commander’ıyla beni Aziza’da Cebel Ensariye dağlarındaki Haşhaşi kalelerine götürdü. Şoför Adnan Kadour, Suriye topraklarından Golan’a yaklaşma gayretlerimizde yolunuzu bulmaya çalışırken kontrol noktalarını atlamak konusunda çok yaratıcı davrandı. İsrail’de, Davide Silvera müstesna bir tercüman olduğunu kanıtladı ve benim 12. yüzyıl Galile’sinden başka bir şeyle ilgilenmeyen bir müşteri olmamı hiç yadırgamadı.

Yayıncı ve editörlerime de teşekkür ederim –Peter Carson, Andrew Franklin, George Gibson, Scott McIntyre– beni cesaretlendirdikleri ve sabırları için. Ayrıca, temsilciliğimi yapan Chuck Verrill ve Liz Darhansoff’a da borçluyum. Profile’den Kate Griffin’e büyük bir minnet borcum var. Ailesiyle birlikte en olmayacak şeyi yaptı: beni Londra’da sanki memleketimdeymişim gibi hissettirdi. Paris’te, Sandy ve Elizabeth Whitelaw ve onların yanı sıra Valérie Chassigneux, Cathy Nolan, Heidi Ellison, Scott Blair, Randy Koral, Ruth Marshall, Mitchell Feinberg ve Vali ve Pierre Budestchu, bu savurgan arkadaşlarına her zaman sıcak davrandılar ve konukseverlik gösterdiler. Paris’teki Bibliothèque Nationale’in ve Institut du Monde Arabe kütüphanesinin personeli hiçbir zaman yardımlarını esirgemediler. Ayrıca, Mourad Vahba’ya teşekkür ediyorum. Ve New York’ta, George Lange, benim bir fotoğrafta biraz olsun eli yüzü düzgün görünmemi sağlamak için neşeyle bütün yeteneklerini kullandı.

Bana çeşitli şekillerde yardımcı olmuş bütün bu insanlar bu kitapta şüphesiz bulunmakta olan yanlışlık ve talihsizliklerden elbette ki hiçbir şekilde sorumlu değildir. Ne yazık ki, bu kusurlar sadece bana ait. Osmanlıların Rodos kuşatması konusunda yazmış 18. yüzyıl Fransız tarihçisi Vertot, masasına çok geç gelen belgeleri yüzünde aldırılmaz bir ifadeyle geri çevirmiş ve şöyle demiş: *Mon siège est fait* (benim kuşatmam bitti). Benim de artık denizim bittiğine göre, birkaç kere ıskaladıysam okuyucularım umarım beni affederler.